

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, siječanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

A) Ocjena stanja

Zakon o doprinosima (Narodne novine, br. 84/2008, 152/2008 i 94/2009 - dalje u tekstu: Zakon) jedinstveni je propis kojim su uređeni doprinosi za sva obvezna socijalna osiguranja Republike Hrvatske. Pod obveznim osiguranjima misli se na grane što ih čine:

- **mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti** (I. STUP) – uređeno Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 102/98, 127/2000, 59/2001, 109/2001, 147/2002, 117/2003, 30/2004, 177/2004, 92/2005, 79/2007, 35/2008 i 121/2010),
- **mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje** (II. STUP) – uređeno Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (Narodne novine, br. 106/99, 63/2000 i 107/2007),
- **zdravstveno osiguranje** – uređeno Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 150/2008, 94/2009, 153/2009 i 71/2010)
- **zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu** – uređeno Zakonom o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (Narodne novine, br. 85/2006 i 67/2008) i
- **osiguranje za slučaj nezaposlenosti** – uređeno Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/2008 i 121/2010).

Zakon se primjenjuje s početkom od 1. siječnja 2009., a prije početka primjene, (u okviru reforme sustava zdravstvenog osiguranja čiji je nositelj **Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi**) dopunjen novim odredbama (Narodne novine, broj 152/2008) te je propisana obveza dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za umirovljenike i za nezaposlene osobe. Sljedeća izmjena Zakona objavljena je u Narodnim novinama, broj 94/2009, kojom je izmijenjena odredba o iznosu osnovice za obračun doprinosa za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Narodne novine, broj 43/96).

Zakonom su uređena sva pitanja vezana uz doprinose kao što su: vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa.

Programom gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske, kao jedna od mjera reforme javne uprave, predviđena je analiza svrhovitosti postojeće strukture agencija, zavoda i drugih regulatornih tijela. S tim u svezi Vlada je donijela Zaključak o provedbi aktivnosti i utvrdila odgovarajuće smjernice. Nastavno na navedeni Program i Zaključak Vlade, nakon izvršene cjelovite analize ukazala se nužnom reorganizacija sustava provedbe obveznoga zdravstvenoga osiguranja u Republici Hrvatskoj. S tim u vezi **predlaže se jedinstveni nositelj obavljanja poslova obveznoga zdravstvenoga osiguranja i to onoga koje provodi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)** sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju kao i poslova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (HZZOZZR) koje taj Zavod provodi sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu.

Nastavno na navedeno, doneseni su:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 139/2010) i

- Zakon o prestanku važenja Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (Narodne novine, broj 139/2010),

te se, prema dopunjenim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, **»u okviru prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju i prava za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti«** a prema odredbama Zakona o prestanku važenja Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, s danom 31. prosinca 2010. prestaje važiti Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (Narodne novine, br. 85/2006 i 67/2008). **HZZO, od 1. siječnja 2011. preuzima poslove HZZOZZR.**

Pored navedenih izmjena u sustavu obveznog zdravstvenog osiguranja, tijekom 2010. donesen je i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 71/2010) kojim je, između ostaloga, propisano **da osnovicu i stopu te način obračuna i uplate posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu za osigurane osobe Zavoda koje po privatnom poslu borave u inozemstvu utvrđuje Zavod, s primjenom od 1. siječnja 2011.**

Porezna uprava, sukladno s odredbom članka 3. stavak 3. Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, br. 67/2001, 94/2001 i 177/2004) predlaže promjene porezne politike i poreznih propisa, te drugih propisa radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i obveznih doprinosa. **Kako su doprinosi osnovni izvor prihoda nositelja obveznih osiguranja (Zavoda), to su i odredbe Zakona o doprinosima nužno vezane uz temeljne odredbe propisa koji uređuju pojedinu granu obveznog osiguranja. Radi navedenoga, uz svaku izmjenu ili dopunu tih propisa, ako se mijenjaju odredbe o osnovama osiguranja, nužno je s tim novinama uskladiti i odredbe Zakona o doprinosima.**

Tako se, praćenjem provedbe Zakona, **pokazuje i potreba za drugim izmjenama i/ili dopunama Zakona, što je posljedica u međuvremenu donesenih i izmijenjenih nekih zakona s refleksijom na doprinose kao i potreba za izmjenama Zakona na koje je ukazala dosadašnja praksa njegove primjene.**

B) Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Zakonom treba urediti sljedeća osnovna pitanja:

1. Reforma sustava obveznog zdravstvenog osiguranja i spajanja poslova tog osiguranja na jednog nositelja (HZZO)

U Zakonu treba propisati određene izmjene i to u dijelu koji uređuje vrste doprinosa i stope za obračun te pripadnost i doprinosa za zdravstveno osiguranje tako da se brišu one odredbe Zakona u kojima se spominje obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, vrste i stope za obračun doprinosa i nositelj toga osiguranja (HZZOZZR).

2. Izdvajanje poslova uređenja i prikupljanja posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osoba koje u inozemstvu borave po privatnom poslu iz poslova i zadataka Porezne uprave

Iz Zakona treba brisati odredbe koje propisuju osnovicu i stopu za obračun posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu za osigurane osobe koje po privatnom poslu borave u inozemstvu jer će osnovicu i stopu za obračun toga doprinosa kao i rokove uplate i način obračunavanja i plaćanja, propisati Zavod (HZZO) općim aktom, sukladno odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

3. Pojedine odredbe Zakona treba uskladiti s ostalim propisima

3.1. Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/2008 i 110/2008)

3.2. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 150/2008, 94/2009, 153/2009 i 71/2010)

3.3. Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (Narodne novine, br. 174/2004, 92/2005, 107/2007, 65/2009 i 137/2009)

3.4. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 95/2005, 96/2006, 68/2007, 146/2008, 2/2009, 9/2009 – ispravak i 146/2009)

3.5. Zakon o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 102/98, 59/2001, 109/2001, 147/2002, 117/2003, 30/2004, 177/2004, 92/2005, 79/2007, 35/2008) i

3.6. Zakon o radu (Narodne novine, broj 149/2009).

4. Odredbe Zakona treba dodatno urediti i nomotehnički.

C) Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

1. Reforma sustava obveznog zdravstvenog osiguranja i spajanja poslova tog osiguranja na jednog nositelja (HZZO)

U Zakonu su izmijenjene odredbe u dijelu koji uređuje vrste doprinosa i stope za obračun te pripadnost i doprinosa za zdravstveno osiguranje tako da su brisane odredbe u kojima se spominje obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, vrste i stope za obračun doprinosa za to osiguranje i nositelj toga osiguranja (HZZOZZR).

2. Izdvajanje poslova uređenja i prikupljanja posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osoba koje u inozemstvu borave po privatnom poslu iz poslova i zadataka Porezne uprave

Iz Zakona su brisane odredbe koje propisuju osnovicu i stopu za obračun posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu za osigurane osobe koje po privatnom poslu borave u inozemstvu jer će osnovicu i stopu za obračun toga doprinosa kao i rokove uplate i način obračunavanja i plaćanja, propisati Zavod (HZZO) općim aktom, sukladno odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

3. Zakon će biti usklađen i s ostalim propisima

3.1. Zakon o roditeljskim potporama

Prema članku 3. stavak 2. Zakona o roditeljskim potporama o pravu i postupanju po osnovi prava samozaposlenog roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta, to pravo, umjesto centara za socijalnu skrb, utvrđuje nadležna ustrojbeno jedinica HZZO. **Odredbe Zakona koje uređuju obveze doprinosa prema naknadi plaće prema Zakonu o roditeljskim potporama usklađene su.**

3.2. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju

Prema članku 63. točka 2.g Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, doprinos za osiguranje učenika i studenata koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika iz članka 6. stavak 1. točka 13. toga Zakona, osigurava se u državnom proračunu. Radi navedenoga, za osiguranike po istoj osnovi ne treba doprinose istovremeno obračunavati i plaćati i škola odnosno visoko učilište. Brisane su odredbe Zakona kojima je bila uređena ova obveza. **Ovime se ispravlja propust koji je nastao prilikom donošenja Zakona.**

Prema članku 13.b Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja utvrđena tim Zakonom za slučaj ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti osiguravaju se osiguranicima i u slučaju profesionalne bolesti ako su bili izloženi fibrogenim prašinama ili karcinogenima kao radnici kod pravnih ili fizičkih osoba s registriranom djelatnošću u RH. Ta se prava osiguravaju u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja i nakon prestanka rada. Prema tome, nema potrebe za dodatnim obvezama doprinosa za osiguranike koji su stekli pravo to se trebaju provesti određene izmjene.

3.3. Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

Od obveze doprinosa izuzeta je mirovina koja je ostvarena prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, kao posebnom propisu. **Ovime se uklanjanju moguća različita tumačenja odredaba Zakona.**

3.4. Zakon o porezu na dohodak

Od obveze doprinosa izuzet je dodatak uz mirovinu koji se isplaćuje prema Zakonu o dodatku uz mirovinu jer se isti primitak ne smatra primitkom (oporezivim) po osnovi nesamostalnog rada, prema članku 15. stavak 2. točka 6. Zakona o porezu na dohodak **Ovime se uklanjanju moguća različita tumačenja odredaba Zakona.**

3.5. Zakon o mirovinskom osiguranju

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, između ostalih izmjena i dopuna, promijenjene su i/ili dopunjene odredbe koje uređuju obvezno osigurane osobe. Te izmjene i dopune uvjetuju istovremeno dopune odredaba Zakona o doprinosima u dijelu koji uređuje obveze za nove skupine osiguranika (konkretno: domaća radinost i sporedno zanimanje, osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, pomorci – članovi posade brodova u međunarodnoj plovidbi, osobe koje obavljaju ostale samostalne djelatnosti – bez formalne registracije i sl).

3.6. Zakon o radu

Zakonom o radu je, u radno pravnom smislu, bitno izmijenjen do tada postojeći **institut „volonterskog rada“** te je u slučajevima kada je stručni ispit ili radno iskustvo propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja, zadržao mogućnost **„stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa“**. U tom smislu se predlaže usklađenje terminologije sa Zakonom o radu.

4. Ostale promjene i uređenje teksta Zakona

Pojedine odredbe Zakona dodatno su preuređene radi sigurnije primjene i tumačenja a pojedine odredbe su uređene i nomotehnički.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu predloženoga Zakona nisu potrebna dodatna sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U cilju provođenja antirecesijskih mjera i unutar tih mjera osiguranja uravnoteženog priljeva i odljeva sredstava državnog proračuna, ocjenjuje se da postoje osobito opravdani državni razlozi za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, u smislu odredbe članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Članak 1.

U Zakonu o doprinosima (Narodne novine, br. 84/2008, 152/2008 i 94/2009) u članku 2. stavak 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. obvezno zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti“.

Točka 4. briše se.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 4.

Članak 2.

U članku 7. točka 29. briše se.

U točki 35. iza riječi: „u mirovinskom osiguranju“ dodaju se riječi: „niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja“.

U točki 36. riječi: „ili obveznom zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu“ brišu se.

U točki 45. iza riječi: „djelatnosti“ dodaju se riječi: „i dodatka na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju“.

Članak 3.

U članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika jesu:

1. **radni odnos** – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavak 1. točka 1. ili 4. ili 5. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 6. stavak 1. točka 1. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 6. stavak 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

2. **izabrane ili imenovane osobe** – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavak 1. točka 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 6. stavak. točka 2. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 6. stavak 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

3. **radni odnos – izaslani radnik** – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavak 1. točka 6. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 6. stavak 1. točka 1. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 6. stavak 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

4. **stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa** – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavak 1. točka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 6. stavak 1. točka 5. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

5. **nezaposlena osoba i korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad** – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (nezaposlena osoba) ili

- članku 25. stavak 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad);
- 6. **njegovatelj HRVI** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. stavak 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 18. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 7. **roditelj njegovatelj** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 15. stavak 3. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 6. stavak 1. točka 24. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 8. **pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. stavak 1. točka 7. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 3. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 9. **djelatnost obrta i trgovca pojedinca** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 6. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 10. **djelatnost slobodnog zanimanja** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točka 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 6. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 11. **djelatnost športaša (profesionalna)** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 6. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 12. **djelatnost poljoprivrede i šumarstva** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točka 4. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 6. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 13. **ostale samostalne djelatnosti** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točka 5. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 6. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 14. **poljoprivreda** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 12. stavak 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 6. stavak 1. točka 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 15. **član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor dioničkog društva** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 13. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 4. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 16. **svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 14. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 8. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 17. **roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti** – obvezno osigurane osobe prema članku 15. stavak 1. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 18. **zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16. stavak 1. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 3. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 19. **zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju

- članku 6. stavak 1. točka 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 20. ***primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak*** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16.a Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 21. ***produženo mirovinsko osiguranje*** – obvezno osigurane osobe prema članku 17. stavak 2. točke 1. do 6. i 8. i stavak 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 22. ***produženo mirovinsko osiguranje bračnog druga profesionalnog, odnosno ugovornog diplomata*** – obvezno osigurane osobe prema članku 17. stavak 2. točka 7. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 23. ***produženo mirovinsko osiguranje stalnog sezonskog radnika*** – obvezno osigurane osobe prema članku 17. stavak 4. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 24. ***korisnik mirovine ili invalidnine od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja*** – obvezno osigurane osobe prema članku 6. stavak 1. točka 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 25. ***korisnik mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske*** - obvezno osigurane osobe prema članku 6. stavak 1. točka 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 26. ***osoba koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje*** – obvezno osigurane osobe prema članku 6. stavak 1. točka 21. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 27. ***osoba koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu osobu*** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 6. stavak 1. točka 22. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 28. ***osoba upućena u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje*** – obvezno osigurane osobe prema članku 6. stavak 1. točka 23. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 29. ***osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi*** – obvezno osigurane osobe prema članku 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 30. ***član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu*** – obvezno osigurane osobe prema članku 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 31. ***domaća radinost i sporedno zanimanje*** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točka 6. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 6. stavak 1. točka 6. i stavak 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- 32. ***nezaposlena osoba*** - obvezno osigurane osobe prema članku 6. stavak 1. točka 12. Zakona o zdravstvenom osiguranju.“

Članak 4.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Jedinствени nazivi osnova obveznih osiguranja za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u određenim okolnostima za slučajeve invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti i/ili na zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti jesu:

1. ***učenici i studenti za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata*** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 18. stavak 1. točka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 13.a stavak 1. točka 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
2. ***učenici i studenti na redovnom školovanju prema propisima o redovnom školovanju u Republici Hrvatskoj za vrijeme praktične nastave, za vrijeme stručne prakse, stručnih putovanja*** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 18. stavak 1. točka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

- članku 13.a stavak 1. točka 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 3. **nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 18. stavak 1. točka 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 13.a stavak 1. točka 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 4. **djeca sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje** – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a stavak 1. točka 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 5. **osobe koje obavljaju određene poslove za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, primjene sigurnosnih mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti, te odgojnih mjera** – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavak 1. točka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 6. **osobe koje sudjeluju u spašavanju ili obrani od elementarnih nepogoda, kao što su požar, poplava, potres i ostale nepogode uzrokovane višom silom, ili u spašavanju života građana, ili u otklanjanju materijalne štete koja prijeti imovini** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 19. stavak 1. točka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 13.a stavak 1. točka 5. i 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 7. **članovi dobrovoljnoga vatrogasnog društva sudjelujući u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, pri odlasku na vježbu i na povratku s vježbe te za vrijeme obučavanja koje organizira vatrogasno društvo** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 19. stavak 1. točka 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 13.a stavak 1. točka 13. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 8. **osobe koje obavljaju dužnosti građana u obrani u skladu s propisima o obrani** – obvezno osigurane osobe prema članku 19. stavak 1. točka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 9. **osobe koje pomažu redarstvenim službama u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti** – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a. stavak 1. točka 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 10. **osobe koje na zahtjev državnih tijela pružaju pomoć tim tijelima i tom se prilikom ozlijede ili razbole** – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 20. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 13.a stavak 1. točka 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 11. **športaši, treneri i organizatori u sklopu organizirane amaterske sportske aktivnosti** – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a stavak 1. točka 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 12. **osobe koje kao članovi gorske spasilačke službe ili kao ronioci obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu građana** – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a stavak 1. točka 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 13. **osoba na odsluženju vojnog roka (ročnik), obveznik civilne službe (civilni obveznik) i pričuvnik za vrijeme obavljanja službe u oružanim snagama Republike Hrvatske** – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a stavak 1. točka 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 14. **osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima u Republici Hrvatskoj** – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a stavak 1. točka 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 15. **osobe koje ispunjavaju obvezu sudjelovanja u civilnoj zaštiti ili obvezu**

sudjelovanja u službi motrenja i obavješćivanja – obvezno osigurane osobe prema članku 13.a stavak 1. točka 12. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.“

Članak 5.

U članku 12. točki 2. iza riječi: „osiguranje“ dodaju se riječi: „i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti“

Točka 3. briše se.

Dosadašnje točke 4. i 5. postaju točke 3. i 4.

Članak 6.

U članku 14. stavak 1. iza podtočke 3.3. dodaje se točka 4. koja glasi:

„4. doprinosi za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti i to:

4.1. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5% i

4.2. posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5%.“

U stavku 3. riječi: „i/ili po privatnom poslu“ brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti plaćaju se na način kako je uređeno naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija i sukladno s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.“

Članak 7.

Naslov iznad članka 15. i članak 15. brišu se.

Članak 8.

U člancima: 20., 28., 36., 43. 52., 57., 61., 65., 69., 73., 77., 81., 91., 96., 104. i 108. riječi: „doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ zamjenjuju se riječima: „doprinos za zaštitu zdravlja na radu“.

Članak 9.

U naslovu iznad članka 42. i članku 42. riječi: „po osnovi volontera“ zamjenjuju se riječima: „po osnovi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa“, a riječi „primio volontera“ zamjenjuju se riječima: „primio osiguranika radi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa“.

Članak 10.

U članku 47. stavak 1. iza riječi: „stavak 1.“ dodaju se riječi: „točka 5.“.

U stavku 2. iza riječi: „stavak 1.“ dodaju se riječi: „točka 5.“.

Stavak 3. briše se.

Članak 11.

U članku 48. točka 2. briše se.

Članak 12.

U članku 49. stavak 3. briše se.

Članak 13.

U članku 50. stavak 3. riječi: „i 3.“ brišu se.

Članak 14.

U članku 64. stavak 1. iza riječi: „točka 9. do 13.“ dodaju se riječi: „i 31.“.

Članak 15.

U članku 68. stavak 1. iza riječi: „točka 9. i 12.“ dodaju se riječi: „i 31.“.

Članak 16.

U članku 134.a riječi: „točka 24.a“ zamjenjuju se riječima: „točka 25.“.

U točki 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 2. dodaje se točka 3. koja glasi:

„3. za osiguranika koji je pravo na mirovinu stekao prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, bez obzira na iznos mirovine, doprinosi idu na teret sredstava državnog proračuna a obveznik obračunavanja doprinosa jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.“

Članak 17.

U članku 134.b iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Za osiguranika koji je pravo na mirovinu stekao prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji doprinos se obračunava na osnovicu, prema mjesečnoj osnovici iz članka 134.c stavak 3. ovoga Zakona“.

Članak 18.

U članku 134.c iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Za osiguranika koji je pravo na mirovinu stekao prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji mjesečna osnovica je:

1. zbrojeni iznos mjesečnih mirovina čiji je pojedinačni iznos viši od iznosa prosječne neto plaće i

2. zbrojeni iznos mjesečnih mirovina čiji je pojedinačni iznos niži od iznosa prosječne neto plaće“.

Dosadašnji stavci 3., 4. i 5. postaju stavci 4., 5. i 6.

Članak 19.

U članku 134.e riječi: „točka 24.b“ zamjenjuju se riječima: „točka 32.“.

Članak 20.

Naslov iznad članka 135. i članci 135. do 138. brišu se.

Članak 21.

U članku 144. točka 2. briše se.

Članak 22.

U članku 148. točka 2. briše se.

Članak 23.

U članku 160. točki 2. riječi: „posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ zamjenjuju se riječima: „posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu“.

Članak 24.

U članku 164. točki 2. riječi: „posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ zamjenjuju se riječima: „posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu“.

Članak 25.

U članku 179. stavak 2. riječi: „obveznik doprinosa jest Republika Hrvatska, putem ministarstva mjerodavnog za obitelj a obveznik obračunavanja i plaćanja jest ministarstvo mjerodavno za obitelj“ zamjenjuju se riječima: „doprinos se plaća iz državnog proračuna a obveznik obračunavanja i plaćanja jest Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.“

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Dosadašnji stavak 5. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Za osiguranika koji ostvaruje pravo na plaćeni dopust ili na rad s polovicom punoga radnog vremena poradi njege djeteta s teškoćama u razvoju, te po toj osnovi ostvaruje pravo na naknadu plaće na teret državnog proračuna, doprinos se plaća iz državnog proračuna a obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.“

Članak 26.

U članku 185. stavku 2., iza riječi: „ostalih umanjenja“ dodaju se riječi: „i uvećanja“.

Članak 27.

Članak 189. briše se.

Članak 28.

U članku 191. stavku 3. riječi: „i članka 189.“ brišu se.

Članak 29.

U članku 192. stavku 1. točka 5. briše se.

Članak 30.

U članku 203. stavku 5. iza riječi: „postupka“ dodaju se riječi: „i uvjete“.

Članak 31.

U članku 209. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Umirovljenikom iz stavka 1. točka 15. ovoga članka ne smatra se korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta na redovitom školovanju, prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju“.

Članak 32.

U članku 212. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Umirovljenik koji obavlja drugu djelatnost iz članka 7. točka 6. ovoga Zakona, ako je, u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju, zadržao status umirovljenika i tijekom razdoblja u kojemu obavlja tu djelatnost, nije obveznik doprinosa prema dohotku odnosno dobiti što ga ostvari od obavljanja druge djelatnosti.“

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Umirovljenikom iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta na redovitom školovanju, prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju“.

Članak 33.

U članku 213. riječi „ili Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu,“ brišu se.

Članak 34.

U članku 217. stavku 1. točka 2. briše se.

Dosadašnja točka 3. postaje točka 2.

Članak 35.

U članku 218. stavku 1. točka 2. briše se.

U dosadašnjoj točki 3. koja postaje točka 2. riječi: „točke 3.“ zamjenjuju se riječima: „točke 2.“ a riječi: „mjerodavnog centra za socijalnu skrb“ zamjenjuju se riječima: „Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje“.

Članak 36.

U članku 235. stavku 1. iza riječi: „nadzora,“ dodaju se riječi: „načina i vremena plaćanja te redosljeda plaćanja i prijetoja,“.

Članak 37.

U članku 241. iza riječi: „njega,“ dodaju se riječi: „i u drugim slučajevima koji nisu posebno uređeni ovim Zakonom,“.

Članak 38.

U naslovu iznad članka 244. riječ: „Prebijanje“ zamjenjuje se riječju: „Prijetoj“.

Članak 39.

Članak 244. mijenja se i glasi:

„(1) Poslodavcu koji ima pravo na povrat (refundaciju) naknade plaće što ju je, sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, privremeno isplatio osiguraniku za razdoblje provedeno na bolovanju na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja iznos naknade plaće do iznosa duga obustaviti će se radi prijetoj s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijetoj potraživanja poslodavca i njegovih obveza na ime doprinosa i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisati će ministar financija.“

Članak 40.

Članak 245. mijenja se i glasi:

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje i, prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju ostvario pravo na povrat na naknadu plaće za vrijeme bolovanja na teret obveznog zdravstvenog osiguranja, ako ima evidentirane obveze na ime doprinosa za svoje osobno mirovinsko osiguranje i/ili, kao poslodavac ima evidentirane obveze na ime doprinosa za obvezna osiguranja radnika, iznos naknade plaće do iznosa duga obustaviti će se radi prijetoj s dugom za doprinose.

(2) Način postupanja radi prijetoj potraživanja obveznika doprinosa i njegovih obveza na ime doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zapošljavanje i redosljed namirivanja pojedine vrste doprinosa propisati će ministar financija.“

Članak 41.

U članku 250. stavku 1. točka 3. briše se.

Dosadašnje točke 4., 5., 6., 7. i 8. postaju točke 3., 4., 5., 6. i 7.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Ministar financija uskladiti će propise donesene radi provedbe Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 84/2008, 152/2008 i 94/2009) s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

UZ ČLANAK 1.

U članku 2. stavak 1. tekst točke 3. je izmijenjen na način da obvezno zdravstveno osiguranje obuhvaća i osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti. Brisana je točka 4. odnosno tekst prema kojemu je jedna od grana obveznih osiguranja i „**zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu**“. Ova je promjena vezana uz novi ustroj obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 2.

U članku 7. (pojmovniku) brisana je točka 29. kojom je pojašnjen pojam „**privatni boravak u inozemstvu**“. Ova je promjena vezana uz novi ustroj obveznog zdravstvenog osiguranja prema kojemu će HZZO općim aktom propisati obveze posebnog doprinosa za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osoba koje u inozemstvu borave po privatnom poslu.

U točki 35. kojom je uređen pojam osobe koja se zapošljava prvi puta, dodane su riječi „**niti je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja**“ čime se dodatno uređuje i pojašnjava pitanje stranaca - osoba koje se po prvi puta zapošljavaju u Republici Hrvatskoj.

U točki 36. kojom je uređen pojam mirovanja obveze doprinosa brisane su riječi „**ili obveznom zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu**“. Ova je promjena vezana uz novi ustroj obveznog zdravstvenog osiguranja.

U točki 45. kojom je uređen pojam mirovine dodane su riječi: „**i dodatka na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju**“. Ovime se Zakon usklađuje s odredbama Zakona o porezu na dohodak.

UZ ČLANAK 3.

Tekst članka 9. stavak 1. izmijenjen je u cijelosti i time su navedene sve osnove obveznih osiguranja sukladno s naknadnim izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Pored navedenoga, brisan je jedinstveni naziv osiguranika iz točke 5., podstavak 3. a to su osobe koje se kao nezaposlene vode u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, a kojima je bolest, odnosno ozljeda neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Brisan je i jedinstveni naziv za osiguranike iz točke 25. a to su *učenici srednjih škola i redoviti studenti visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika* – obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Razlog je u činjenici da se za ove osobe sredstva za plaćanje doprinosa osiguravaju u državnom proračunu, prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Dodana je nova osnova obveznog osiguranja a to je „domaća radinost i sporedno zanimanje“ a vezano uz dopune u Zakonu o mirovinskom osiguranju.

UZ ČLANAK 4.

Tekst članka 10. stavak 1. izmijenjen je u cijelosti i time su navedene sve osnove obveznih osiguranja u određenim i posebnim okolnostima, sukladno s naknadnim izmjenama

i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

UZ ČLANAK 5.

U članku 12. koji uređuje vrste doprinosa prema granama obveznih osiguranja brisana je točka 3. kojom su, kao skupina doprinosa, propisani i „doprinosi za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“. Ova je promjena vezana uz novi ustroj obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 6.

U članku 14. kojim su uređeni nazivi – vrste doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje i stope za njihov obračun dodana je nova točka 4. kojom se, kao nova vrsta doprinosa propisuju doprinosi za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.

Promijenjen je i tekst stavka 4. kojim je uređeno da se doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje plaćaju „na način kako je uređeno naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija i sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.“ Ova je promjena vezana uz novi ustroj obveznog zdravstvenog osiguranja, te je neutralna i može se primijeniti i za razdoblje kada se ovi doprinosi započnu plaćati u korist više računa HZZO.

UZ ČLANAK 7.

Članak 15. kojim su uređene vrste i stope za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu brisana je, vezano uz novi ustroj obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 8.

Kako se u više članaka Zakona, kao vrsta doprinosa, navodi naziv „dopri nos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ to je u svakom članku (članak 20., 28., 36., 43., 52., 57., 61., 65., 69., 73., 77., 81., 91., 96., 104. i 108.) sadašnji naziv treba promijeniti sukladno novom ustroju obveznog zdravstvenog osiguranja i novom nazivu istoga doprinosa u naziv „dopri nos za zaštitu zdravlja na radu“.

UZ ČLANAK 9.

Prema odredbama Zakona o radu raniji pojam „volontiranja“ zamijenjen je novim nazivom a to je „- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa“. Radi navedenoga trebalo je i u Zakonu izvršiti promjene naziva, odnosno usuglasiti s odredbama Zakona o radu.

UZ ČLANAK 10.

U članku 47. izvršene su nomotehničke izmjene te je tekst toga članka prilagođen opisanim izmjenama. Brisana je stavak 3. kojim je bila uređena obveza doprinosa za osiguranika – nezaposlenu osobu iz članka 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu a to su umirovljenici te nezaposlene osobe koje su bile profesionalno izložene fibrogenim prašinama ili karcinogenima ako su bile zaposlene kod pravnih ili fizičkih osoba s registriranom djelatnošću u Republici Hrvatskoj i umirovljenici te nezaposlene osobe kojima je bolest, odnosno ozljeda neposredna posljedica priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti. Razlog je tome što se, prema odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, sredstva za zdravstvenu zaštitu tih osoba iz sredstava doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sukladno posebnome zakonu.

UZ ČLANAK 11.

U članku 48. brisan je stavak 3. a vezano za obrazloženje uz članak 10.

UZ ČLANAK 12.

U članku 49. brisan je stavak 3. a vezano za obrazloženje uz članak 10.

UZ ČLANAK 13.

Članak 50. uređuje se nomotehnički.

UZ ČLANAK 14.

U članku 64. stavak 1. je dopunjen na način da obuhvaća i osobe osigurane po osnovi obavljanja domaće radinosti i sporednog zanimanja (osnova osiguranja iz članka 9. točka 31.).

UZ ČLANAK 15.

U članku 68. stavak 1. je dopunjen na način da obuhvaća i osobe osigurane po osnovi obavljanja domaće radinosti i sporednog zanimanja (osnova osiguranja iz članka 9. točka 31.).

UZ ČLANAK 16.

U članku 134.a promijenjena je oznaka osnove osiguranja, sukladno s člankom 9. stavak 1. Zakona (točka 25.). Dodana je nova točka 3. kojom se propisuje obveza doprinosa za osiguranike koji su pravo na mirovinu stekli prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

UZ ČLANAK 17.

U članku 134.b dodan je novi stavak 3. kojom se propisuje obveza doprinosa kao obveza „na osnovicu“ za osiguranike koji su pravo na mirovinu stekli prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

UZ ČLANAK 18.

U članku 134.c dodan je novi stavak 3. kojom se propisuju osnovice za obračun doprinosa za osiguranike koji su pravo na mirovinu stekli prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i to:

- na mirovine više od iznosa prosječne neto plaće i
 - na mirovine niže od iznosa prosječne neto plaće,
- radi primjene različitih stopa za obračun doprinosa (3% odnosno 1%).

UZ ČLANAK 19.

U članku 134.e promijenjena je oznaka osnove osiguranja, sukladno s člankom 9. stavak 1. Zakona (točka 32.).

UZ ČLANAK 20.

Naslov iznad članka 135 i članci od 135. do 138. brisani su jer za osnovu osiguranja (učenici i studenti na redovitom školovanju koji nisu osigurani kao članovi obitelji) nema obveze doprinosa.

UZ ČLANAK 21.

U članku 144. točka 2. brisana je jer za ovu osnovu osiguranja nema obveze doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

UZ ČLANAK 22.

U članku 148. točka 2. brisana je jer za ovu osnovu osiguranja nema obveze doprinosa za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

UZ ČLANAK 23.

U članku 160. riječi „posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ zamjenjuju se riječima: „posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu“, odnosno usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 24.

U članku 164. riječi „posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu“ zamjenjuju se riječima: „posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu“, odnosno usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 25.

Članak 179. usklađen je sukladno s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja i s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

UZ ČLANAK 26.

Članak 185. koji uređuje osnovicu za obračun doprinosa obveznicima po osnovi obavljanja „druge djelatnosti“ uređen je nomotehnički.

UZ ČLANAK 27.

Brisan je članak 189. kojim je bila uređena obveza posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osoba koje u inozemstvu borave po privatnom poslu - usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 28.

U članku 191. stavak 3. je brisan jer se odnosi na poseban doprinos za zdravstveno osiguranje radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osoba koje u inozemstvu borave po privatnom poslu - usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 29.

U članku 192. stavak 1. točka 5. je brisana jer se odnosi na poseban doprinos za zdravstveno osiguranje radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osoba koje u inozemstvu borave po privatnom poslu - usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 30.

U članku 203. stavak 5. uređen je proširivanjem ovlasti ministru financija te može urediti i uvjete pod kojima će se obvezniku doprinosa odobriti izbor više osnovice za obračun doprinosa.

UZ ČLANAK 31.

U članku 209. dodan je novi stavak 5. prema kojemu se umirovljenikom ne smatra korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta na redovitom školovanju (prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju) jer je riječ o osobi starijoj od 15 godina. To znači da dohodak ili dobit što ga, od obavljanja druge djelatnosti ostvari osoba koja ostvaruje pravo na obiteljsku mirovinu prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju, nije izuzet od obveze doprinosa.

UZ ČLANAK 32.

U članku 212. stavak 3. tekst je izmijenjen tako da bude jasno da osobe koje su umirovljenici nemaju obvezu doprinosa niti u slučaju kada obavljaju drugu djelatnost ako zadrže status umirovljenika u skladu s Zakonom o mirovinskom osiguranju (ako im nije, od strane HZMO obustavljena isplata mirovine kao što je slučaj kod osoba koje obavljaju domaću radinost).

U istom članku dodan je novi stavak 4. prema kojemu se umirovljenikom ne smatra korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta na redovitom školovanju (prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju) jer je riječ o osobi starijoj od 15 godina. To znači da dohodak ili dobit što ga, od obavljanja druge djelatnosti ostvari osoba koja ostvaruje pravo na obiteljsku mirovinu prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju, nije izuzet od obveze doprinosa.

UZ ČLANAK 33.

U članku 213. brisane su riječi „ili Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu,“ - usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 34.

U članku 217. stavak 1. točka 2. brisana je jer se odnosila na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu - usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 35.

U članku 218. stavak 1. točka 2. brisana je jer se odnosila na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu - usklađenje s novim ustrojem obveznog zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 36.

U članku 235. koji uređuje postupak odnosno primjenu OPZ-a u stavku 1. dodane su „načina i vremena plaćanja te redoslijeda plaćanja i prijetoja,“, radi boljeg razumijevanja odredbe i primjene.

UZ ČLANAK 37.

U članku 241. dodane su riječi „i u drugim slučajevima koji nisu posebno uređeni ovim Zakonom,“, radi boljeg razumijevanja odredbe i primjene odredaba Zakona i u slučaju nepredvidivih slučajeva kada Porezna uprava mora utvrditi obveze doprinosa.

UZ ČLANAK 38.

U naslovu iznad članka 244. riječ „Prebijanje“ promijenjena je u „Prijetoj“, sukladno s istim pojmom iz Općeg poreznog zakona.

UZ ČLANAK 39.

Članak 244. izmijenjen je radi boljeg razumijevanja odredbe i primjene te se uređuje obveza prijetoja potraživanja poslodavca po osnovi refundacije naknade plaće s njegovim dugovanjima za doprinose.

UZ ČLANAK 40.

Članak 245. izmijenjen je radi boljeg razumijevanja odredbe i primjene te se uređuje obveza prijetoja potraživanja osiguranika – pojedinca po osnovi prava na naknadu plaće s njegovim dugovanjima za doprinose za mirovinsko osiguranje i zapošljavanje. Ako je dužnik

doprinosa za zdravstveno osiguranje tada ne može ostvariti pravo na naknadu plaće, prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

UZ ČLANAK 41.

U članku 250. stavak 1. točka 3. brisana je sukladno novom ustroju zdravstvenog osiguranja.

UZ ČLANAK 42.

Ovim je člankom ministar financija ovlašten kako bi mogao uskladiti provedbene propise donesene radi provedbe odredaba ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

UZ ČLANAK 43.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Zakona, a to je osmog dana od objave u Narodnim novinama.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA O DOPRINOSIMA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Obveznim osiguranjima smatraju se:

1. obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje,
3. obvezno zdravstveno osiguranje,
4. obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i
5. osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

(2) Obvezna osiguranja, obvezno osigurane osobe, prava iz osiguranja i nositelji obveznih osiguranja uređeni su propisima o obveznim osiguranjima i posebnim propisima.

Članak 7.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. djelatnost obrta samostalna je djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
2. djelatnost trgovca pojedinca samostalna je djelatnost upisana u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
3. djelatnost slobodnog zanimanja samostalna je djelatnost fizičke osobe koja je po osnovi obavljanja te djelatnosti obvezno osigurana, a ta je djelatnost:
 - 3.1. upisana u registar tijela državne uprave mjerodavnog za izdavanje odobrenja fizičkim osobama za obavljanje profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima, ili je
 - 3.2. upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja na osnovi članstva u strukovnoj udruzi ili strukovnoj komori ili na njezin zahtjev;
4. djelatnost poljoprivrede i šumarstva samostalna je djelatnost fizičke osobe upisana u registar tijela mjerodavnog za poljoprivredu, ili je, na njezin zahtjev, upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja te djelatnosti te je obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
5. ostale samostalne djelatnosti jesu djelatnosti fizičkih osoba s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti upisane su u registar obveznika poreza na dohodak te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nositelju je ta djelatnost osnovno zanimanje i po toj se osnovi, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, smatra obvezno osiguranom osobom, a to su:
 - 5.1. djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja i registracije,
 - 5.2. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,
 - 5.3. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,
 - 5.4. ostale djelatnosti upisane u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti i po osnovi koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit;
6. druga djelatnost je samostalna djelatnost iz točke 1. do 5. ovoga članka koju nositelj

djelatnosti obavlja istodobno uz osiguranje po osnovi radnog odnosa ili po bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja te s obrtom izjednačenu djelatnost iz članka 18. stavka 1. točke 3. Zakona o porezu na dohodak;

7. doprinos iz osnovice jest doprinos obračunan po odbitku, sadržan je u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan, obustavlja se od primitka te je obveza osobe koja ostvaruje primitak;

8. doprinos na osnovicu jest doprinos obračunan prema propisanoj osnovici, nije sadržan u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan te je obveza sredstava isplatitelja primitka prema kojemu je obveza utvrđena ili samog osiguranika ili druge osobe kojoj je propisana obveza doprinosa u korist osiguranika;

9. drugi dohodak je primitak ili dio primitka od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak. Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi kojega se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi bivšem radniku ili drugoj osobi umjesto bivšeg radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos;

10. izaslani radnik jest:

10.1. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca, a koja sukladno propisima o obveznim osiguranjima i međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju za vrijeme rada u inozemstvu ostaje u sustavu obveznih osiguranja Republike Hrvatske, te

10.2. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja dužnosti u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske, i

10.3. osoba koja je od inozemnog poslodavca upućena na rad u tuzemno društvo, a sukladno odredbama međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju ima uređen status u osiguranju države poslodavca;

11. osnovica za obračun doprinosa iznos je, općenito, prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određeno razdoblje u osiguranju;

12. godišnja osnovica iznos je prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određenu godinu po osnovi obavljanja druge djelatnosti;

13. mjesečna osnovica propisani je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose, ovisno o osnovi osiguranja, za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju i za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;

14. najniža mjesečna osnovica najniži je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju te za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja u slučaju nezaposlenosti za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;

15. najviša mjesečna osnovica najviši je iznos do kojega je obveza obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje kada je osnovica za obračun doprinosa plaća;

16. najviša godišnja osnovica najviši je iznos do kojega je obveza uplatiti doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema svim osnovama za jednu godinu;

17. naknada njegovatelju primitak je što ga isplatitelj naknade, prema posebnom propisu, isplaćuje osobi koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata, a ukupan iznos naknade (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos koji se isplaćuje toj osobi;

18. naknada plaće primitak je koji je isplaćen ili je trebao biti isplaćen osiguraniku kao pravo po osnovi obveznih osiguranja ili pravo prema posebnom propisu;
19. naknada športskom sucu i delegatu primitak je od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuje se kao naknada za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih športskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnoga športskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih športskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova koja se, u skladu s propisima o športu, održavaju u Republici Hrvatskoj te prema kriterijima uređenima propisom koji donosi ministar financija na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i športa;
20. naknada za autorsko pravo ili srodna prava jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;
21. naknada za umjetničko djelo jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;
22. njegovatelj je fizička osoba koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata u skladu s posebnim propisom po kojoj je osnovi i osigurana;
23. plaća je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;
24. ostali primici jesu primici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, pored plaće, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;
25. poduzetnička plaća jest primitak što ga sebi za određeni mjesec isplaćuje osiguranik po osnovi samostalnih djelatnosti iz točke 1. do 6. ovoga članka koji od tih djelatnosti utvrđuje dobit, od kojega se primitka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;
26. poslodavac je poslovni subjekt za kojega radnik u radnom odnosu, u skladu s propisima o radu i drugim propisima koji uređuju radne odnose, obavlja određene poslove, te:
- 26.1. inozemna organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ne uživa diplomatski imunitet (strano predstavništvo, podružnica, međunarodna organizacija i ustanova),
- 26.2. inozemna fizička osoba koja za svoje osobne potrebe zapošljava druge fizičke osobe,
- 26.3. diplomatska misija i konzularni ured strane države te međunarodna organizacija ili predstavništvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji uživaju diplomatski imunitet i
- 26.4. diplomatski predstavnik – konzul u Republici Hrvatskoj koji za svoje osobne potrebe zapošljava hrvatske državljane;
27. poslovni subjekti su pravne osobe i tijela državne i javne uprave, tijela jedinica lokalne

samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te fizičke osobe i skupine osoba koje nemaju svojstvo pravne osobe ako su poslodavci ili ako isplaćuju primitke za koje je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa;

28. preuzimatelj obveze poslovni je subjekt koji preuzme obvezu plaćanja doprinosa umjesto obveznika doprinosa;

29. privatni boravak u inozemstvu jest boravak fizičke osobe u drugoj državi radi turizma i svih drugih razloga koje se ne smatraju službenim putem ili službenim boravkom u inozemstvu;

30. prosječna plaća je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Sastoji se od iznosa doprinosa koji se obračunavaju iz osnovice te od iznosa poreza i prireza porezu na dohodak i od neto iznosa, a služi za izračun mjesečnih osnovica i najniže mjesečne osnovice, najviše mjesečne osnovice, najviše godišnje osnovice i godišnje osnovice za obračun doprinosa za razdoblje u obveznom osiguranju u godini koja slijedi iza godine na koju se prosječna plaća odnosi;

31. puno radno vrijeme jest najviše dopušteno radno vrijeme od 40 sati tjedno, osim ako zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije određeno puno radno vrijeme ili skraćeno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno;

32. nepuno radno vrijeme jest ugovoreno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno, odnosno u trajanju kraćem od tjednog radnog vremena uređenog zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu;

33. radni odnos jest odnos poslodavca i radnika uređen propisima o radu i drugim propisima o radu koji uređuju odnose poslodavca i radnika, odnosno dužnosnika i službenika ili namještenika;

34. izabrana ili imenovana osoba jest fizička osoba koja je po osnovi obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, od strane toga tijela, prijavljena na obvezna osiguranja;

35. osoba koja se prvi put zapošljava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu, odnosno volonterskog ugovora prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja po toj osnovi nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju;

36. mirovanje obveze doprinosa jest pravo obveznika doprinosa prema kojemu taj obveznik nema obvezu doprinosa u dijelu koji se odnosi na razdoblje, odnosno mjesec ili na dio mjeseca za koji ostvaruje pravo na naknadu plaće prema posebnom propisu, a na teret nositelja obveznih osiguranja odnosno državnog proračuna kao i u slučajevima korištenja prava na bolovanje bez prava na naknadu plaće u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ili obveznom zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

37. registar obveznika doprinosa posebna je evidencija Porezne uprave o obveznicima doprinosa i o obveznicima koji su dužni sami utvrditi obvezu doprinosa odnosno obračunati iznose doprinosa i o tome izvijestiti Poreznu upravu;

38. saldo doprinosa iznos je doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje dospjelog a neuplaćenog ili više uplaćenog sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. što ga je Porezna uprava preuzela od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje dospjelog a neuplaćenog (dug) ili više uplaćenog (preplata) sa stanjem na dan 1. siječnja 2005. što ga je Porezna uprava preuzela od Središnjeg registra osiguranika;

39. službeni put u inozemstvo jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca ili

isplatitelja primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak, ili po potrebi samostalne djelatnosti iz točke 1. do 6. ovoga članka, u trajanju do 30 dana neprekidno;

40. službeni boravak u inozemstvu jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca radi obrazovanja, stručnog usavršavanja ili poslijediplomskog studija odnosno zbog drugih razloga a u tom razdoblju nije prekinut radni odnos niti je prekinuto osiguranje po istoj osnovi, u trajanju duljem od 30 dana neprekidno;

41. nositelji obveznih osiguranja jesu javne ustanove – zavodi koji obavljaju poslove obveznih osiguranja u skladu s propisima o obveznim osiguranjima;

42. umirovljenik je fizička osoba koja je stekla pravo iz obveznoga mirovinskog osiguranja od tuzemnog isplatitelja mirovine ili inozemnog isplatitelja mirovine sukladno međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju na starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu, obiteljsku mirovinu, invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad. Korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti koji je zaposlen ili obavlja djelatnost točke 1. do 5. ovoga članka ne smatra se umirovljenikom u smislu ovoga Zakona;

43. obračunska isprava je pisani dokument koji je dužan sastaviti obveznik obračunavanja doprinosa prije sastavljanja obračunske prijave (izvješća) te sadrži podatke o osiguraniku, vrsti i iznosu osnovice za obračun doprinosa, vrsti i iznosu obveze doprinosa i razdoblju na koje se osnovica i doprinosi odnose i druge podatke bitne za sastavljanje obračunske prijave;

44. roditelj njegovatelj je osoba sa statusom priznatim po osnovi roditelja djeteta kojemu je zbog održavanja kvalitete života potrebno pružanje specifične njege sukladno posebnom propisu;

45. mirovina je primitak koji se fizičkoj osobi - umirovljeniku isplaćuje po osnovi prava iz obveznog mirovinskog osiguranja Republike Hrvatske, osim invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad koja se isplaćuje umirovljenicima obvezno osiguranim po osnovi radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti;

46. prosječna neto plaća je prosječni iznos mjesečne neto plaće isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj - kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku i služi za utvrđivanje obveze doprinosa za razdoblje u osiguranju godine koja slijedi iza godine na koju se prosječna neto plaća odnosi;

47. nezaposlena osoba je osoba koja se kao nezaposlena vodi u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, sukladno propisima o zapošljavanju.

Članak 9.

(1) Jedinствeni nazivi osnova obveznoga mirovinskog i obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja za slučaj nezaposlenosti prema radnom i/ili socijalnom statusu osiguranika jesu:

1. radni odnos – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavku 1. točki 1. ili 4. ili 5. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 8. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i
- članku 4. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

2. izabrane ili imenovane osobe – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 2. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 8. stavku 1. točki 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i
- članku 4. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;

3. radni odnos – izaslani radnik – obvezno osigurane osobe prema:

- članku 10. stavku 1. točki 6. Zakona o mirovinskom osiguranju
- članku 5. stavku 1. točki 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
- članku 8. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i

- članku 4. Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- 4. volonter – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 5. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 5. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 5. nezaposlena osoba i korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad
 - obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju (nezaposlena osoba) ili
 - članku 25. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju (korisnik invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad) ili
 - članku 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (nezaposlena osoba);
- 6. njegovatelj HRVI – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 10. stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 16. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
 - članku 8. stavku 1. točki 8. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu
 - članku 85. stavku 2. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji;
- 7. roditelj njegovatelj – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 77.b stavku 1. Zakona o socijalnoj skrbi i
 - članku 5. stavku 1. točki 22. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 8. pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 129. stavku 1. Pomorskog zakonika i
 - članku 5. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 9. djelatnost obrta i trgovca pojedinca – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 10. djelatnost slobodnog zanimanja (profesionalna) – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 11. djelatnost športaša (profesionalna) – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 12. djelatnost poljoprivrede i šumarstva – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točki 4. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 13. ostale samostalne djelatnosti – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 11. točki 5. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 14. poljoprivreda – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 12. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 5. stavku 1. točki 7. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 15. član uprave trgovačkog društva i izvršni direktor dioničkog društva – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 13. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 4. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i

- članku 8. stavku 1. točki 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 16. svećenik i drugi vjerski službenik vjerske zajednice – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 14. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 8. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 7. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 17. roditelj koji obavlja roditeljske dužnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 15. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 18. zaposlenje u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavaca – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 19. zaposlenje u tuzemstvu kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu koji nemaju registriranu podružnicu u tuzemstvu – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16. stavku 2. Zakona o mirovinskom osiguranju
 - članku 5. stavku 1. točki 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 20. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 16.a Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 6. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 21. produženo mirovinsko osiguranje – obvezno osigurane osobe prema članku 17. stavku 2. točki 1. do 6., točki 8. i stavku 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;
- 22. produženo mirovinsko osiguranje – bračnog druga profesionalnog, odnosno ugovornog diplomata – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 17. stavku 2. točki 7. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 60. stavku 3. te članku 61. i 62. Zakona o vanjskim poslovima;
- 23. produženo mirovinsko osiguranje – stalnog sezonskog radnika – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 17. stavku 4. Zakona o mirovinskom osiguranju i
 - članku 18. stavku 2. Zakona o radu;
- 24. korisnik mirovine ili invalidnine od stranog nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja – obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 24.a korisnik mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske - obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 9. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 24.b nezaposlena osoba - obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju;
- 25. učenici srednjih škola i redoviti studenti visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika – obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 26. osoba koja je prekinula rad a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 19. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;
- 27. osoba koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu osobu – obvezno osigurane osobe prema:
 - članku 5. stavku 1. točki 20. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i
 - članku 8. stavku 1. točki 9. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;
- 28. osoba upućena u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje – obvezno osigurane osobe prema članku 5. stavku 1. točki 21. Zakona o obveznom

zdravstvenom osiguranju;

29. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi – obvezno osigurane osobe prema članku 10. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju;

30. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu – obvezno osigurane osobe prema članku 11. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, može provedbenim aktom utvrditi jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama.

Članak 10.

(1) Jedinstveni nazivi osnova obveznih osiguranja za osobe osigurane na mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti u određenim okolnostima za slučajeve invalidnosti i tjelesnog oštećenja zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti jesu:

1. učenici i studenti za vrijeme rada preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 18. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 9. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

2. učenici i studenti na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavca te za vrijeme stručnih putovanja – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 18. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 9. stavku 1. točki 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

3. nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 18. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 9. stavku 1. točki 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

4. djeca i mladež sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

5. osobe koje obavljaju određene poslove za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, primjene sigurnosnih mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti, te odgojnih mjera – obvezno osigurane osobe prema članku 18. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;

6. osobe koje sudjeluju u spašavanju ili obrani od elementarnih nepogoda, kao što su požar, poplava, potres i ostale nepogode uzrokovane višom silom, ili u spašavanju života građana, ili u otklanjanju materijalne štete koja prijete imovini – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 19. stavku 1. točki 1. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 9. stavku 1. točki 5. i 9. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

7. članovi dobrovoljnoga vatrogasnog društva sudjelujući u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, pri odlasku na vježbu i na povratku s vježbe te za vrijeme obučavanja koje organizira vatrogasno društvo – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 19. stavku 1. točki 2. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 9. stavku 1. točki 13. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

8. osobe koje obavljaju dužnosti građana u obrani u skladu s propisima o obrani – obvezno osigurane osobe prema članku 19. stavku 1. točki 3. Zakona o mirovinskom osiguranju;

9. osobe koje pomažu redarstvenim službama u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti –

obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

10. osobe koje na zahtjev državnih tijela pružaju pomoć tim tijelima i tom se prilikom ozlijede ili razbole – obvezno osigurane osobe prema:

– članku 20. Zakona o mirovinskom osiguranju i

– članku 9. stavku 1. točki 6. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

11. športaši, treneri i organizatori u sklopu organizirane amaterske športske aktivnosti – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 7. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

12. osobe koje kao članovi gorske spasilačke službe ili kao ronionci obavljaju zadatke spašavanja života ili otklanjanja odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu građana – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 8.

Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

13. osoba na odsluženju vojnog roka (ročnik), obveznik civilne službe (civilni obveznik) i pričuvnik za vrijeme obavljanja službe u oružanim snagama Republike Hrvatske – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

14. osobe koje sudjeluju u organiziranim javnim radovima u Republici Hrvatskoj – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 11. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu;

15. osobe koje ispunjavaju obvezu sudjelovanja u civilnoj zaštiti ili obvezu sudjelovanja u službi motrenja i obavješćivanja – obvezno osigurane osobe prema članku 9. stavku 1. točki 12. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu.

(2) Ovlašćuje se ministar financija da u slučaju izmjena i dopuna propisa o obveznim osiguranjima navedenih u stavku 1. ovoga članka, i to u dijelu koji uređuje obvezno osigurane osobe, može provedbenim aktom utvrditi jedinstvene nazive osnova osiguranja u skladu s tim promjenama.

Članak 12.

Ovisno o statusu osiguranika u odnosu na obvezna osiguranja, za financiranje obveznih osiguranja obveza je obračunavanja i plaćanja doprinosa po vrstama i stopama za obračun, i to:

1. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti,
2. doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje,
3. doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu,
4. doprinosa za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti i
5. doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Članak 14.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje – koji se obračunava po stopi od 15%
2. posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu – koji se obračunava po stopi od 10%
3. dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:
 - 3.1. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće uključujući i iznos prosječne plaće (dalje u tekstu: do iznosa prosječne neto plaće) - obračunava po stopi od 1%,
 - 3.2. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće - obračunava po stopi od 3% i
 - 3.3. za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe - obračunava po stopi od 5%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona i za osiguranika po osnovi svećenik i drugi vjerski službenici vjerske zajednice iz članka 9. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se po stopi od 7,5%.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka, za osiguranu osobu koja boravi u inozemstvu na službenom putu i/ili po privatnom poslu, posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu obračunava se po stopi od 20%.

(4) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

3. Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

Članak 15.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5%

2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5%.

(2) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

Članak 20.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 21. i prema ostalim primicima iz članka 22. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika koji se prvi put zapošljava i prema mjesečnoj osnovici iz članka 21. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(3) Obveza doprinosa sukladno stavku 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

Članak 28.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 29. i ostalim primicima iz članka 30. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

- 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
- 2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
- 2.3. doprinos za zapošljavanje.

Članak 36.

(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema izvedenoj mjesečnoj osnovici iz članka 37. i ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi izaslanog radnika – osobu koja se prvi put zapošljava i prema mjesečnoj osnovici iz članka 37. ovoga Zakona obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(3) Obveza doprinosu sukladno stavku 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

1.4. Za osiguranika po osnovi volontera

Članak 42.

Za osiguranika po osnovi volontera (članak 9. stavak 1. točka 4.) obveznik doprinosu te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosu jest poslodavac koji je primio volontera.

Članak 43.

(1) Za osiguranika koji se prvi put zapošljava, odnosno volontira doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 44. ovoga Zakona i to:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za osiguranika koji nema status osobe koja se prvi put zapošljava doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 44. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje

2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje

4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

(3) Obveza doprinosu sukladno stavku 1. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do jedne godine.

Članak 47.

(1) Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe (članak 9. stavak 1. podstavak 1.) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zapošljavanje.

(2) Za osiguranika po osnovi korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad (članak 9. stavak 1. podstavak 2.) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska na teret sredstava državnog proračuna, putem mjerodavnog ministarstva, a obveznik obračunavanja je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(3) Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe (članak 9. stavak 1. podstavak 3.) obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska na teret sredstava državnog proračuna, putem mjerodavnog ministarstva, a obveznik obračunavanja je Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Članak 48.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 49. ovoga Zakona, i to:

1. za osiguranika iz članka 47. stavka 1. i 2. ovoga Zakona obračunava se i plaća doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja),

2. za osiguranika iz članka 47. stavka 3. ovoga Zakona obračunava se i plaća posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 49.

(1) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(2) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 2. ovoga Zakona je iznos prosječne plaće, razmjerno stažu ostvarenom prema članku 25. stavku 6. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(3) Mjesečna osnovica za osiguranika iz članka 47. stavka 3. ovoga Zakona umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 50.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 30. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

(3) O vrsti i iznosu obveze doprinosa te osnovici prema kojoj je doprinos obračunan i drugim podacima obveznici obračunavanja iz članka 47. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, sastavljaju izvješće i dostavljaju obvezniku plaćanja doprinosa.

Članak 52.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 53. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.

Članak 57.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 58. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu
5. doprinos za zapošljavanje.

Članak 61.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici koju propisuje ministar mora, sukladno posebnom propisu, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 64.

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti), športaša, poljoprivrede i šumarstva te ostalih samostalnih djelatnosti (članak 9. stavak 1. točka 9. do 13.) koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 65.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 66. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 68.

(1) Osiguranici po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva (članak 9. stavak 1. točka 9. i 12.) koji od obavljanja tih djelatnosti, sukladno propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za osobno osiguranje.

(2) Obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Članak 69.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 70. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 73.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 74. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 77.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 78. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 81.

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 82. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:
 - 1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje
 - 1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
2. doprinosi na osnovicu:
 - 2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje
 - 2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 91.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 92. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 96.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 97. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 104.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 105. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 108.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 109. ovoga Zakona, i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)
3. doprinos za zdravstveno osiguranje
4. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 134.a

Za osiguranika po osnovi korisnika mirovine po propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske (članak 9. stavak 1. točka 24.a), i to:

1. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće doprinosi idu na teret sredstava državnog proračuna, a obveznik obračunavanja doprinosa jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,
2. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće obveznik doprinosa je osiguranik, a obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa koje obustavlja od mirovine jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

Članak 134.b

(1) Za osiguranike čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće doprinos se obračunava na osnovicu, prema mjesečnoj osnovici iz članka 134.c stavka 1. ovoga Zakona i to: dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje.

(2) Za osiguranike čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće doprinos se obračunava iz osnovice, prema mjesečnoj osnovici iz članka 134.c stavka 2. ovoga Zakona i to: dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 134.c

(1) Za osiguranike čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće mjesečna osnovica zbrojeni je iznos mjesečne mirovine koja se isplaćuje svim osiguranicima.

(2) Za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće mjesečna je osnovica iznos mirovine.

(3) Iznosom mirovine se smatra primitak za određeni mjesec u bruto iznosu, prije umanjenja za obračunani iznos doprinosa i predujma poreza na dohodak.

(4) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka kada se mirovina isplaćuje u jednom iznosu za više mjeseci obveza doprinosa se utvrđuje za taj mjesec, i to ako je ukupni iznos tako isplaćene mirovine do prosječne neto plaće osnovica za obračunavanje je iznos iz stavka 1. ovoga članka, a ako je ukupni iznos tako isplaćene mirovine iznad prosječne neto plaće osnovica za

obračunavanje doprinosa određuje se prema prethodnim stavcima ovisno o visini svote prosječne mjesečne mirovine za te mjesec.

(5) Kada se s mirovinom za određeni mjesec isplaćuje i razlika mirovine za više proteklih mjeseci ili se isplaćuje samo razlika mirovine za više proteklih mjeseci, razlika mirovine za prethodne mjesec ne uzima se u osnovicu za obračun doprinosa.

Članak 134.e

Za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe (članak 9. stavak 1. točka 24.b) doprinosi idu na teret sredstava državnog proračuna, a obveznik obračunavanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zapošljavanje.

1.25. Za osiguranika po osnovi učenika srednjih škola i redovitih studenata visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika

Članak 135.

Za osiguranika po osnovi učenika srednjih škola i redovitih studenata visokih učilišta koji nisu osigurani kao članovi obitelji osiguranika (članak 9. stavak 1. točka 25.) obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest srednja škola za učenike srednjih škola te visoko učilište za redovite studente koji su izvršili prijavu osiguranika na obvezno zdravstveno osiguranje.

Članak 136.

Doprinos se obračunava na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 137. ovoga Zakona, i to doprinos za zdravstveno osiguranje.

Članak 137.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 138.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

Članak 144.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 145. ovoga Zakona:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje
2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 148.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 149. ovoga Zakona i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje
2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 160.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema osnovici iz članka 161. ovoga Zakona, i to:

1. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima
2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.

Članak 164.

Doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz članka 165. ovoga Zakona i to:

1. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima (za osiguranika toga osiguranja)
2. posebni doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (za osiguranika toga osiguranja).

Članak 179.

- (1) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava nositelja obveznoga zdravstvenog osiguranja obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje.
- (2) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava državnog proračuna, prema posebnom propisu, obveznik doprinosa jest Republika Hrvatska, putem ministarstva mjerodavnog za obitelj a obveznik obračunavanja i plaćanja jest ministarstvo mjerodavno za obitelj.
- (3) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu.
- (4) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće ostvaruje na teret sredstava mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.
- (5) Za osiguranika koji ostvaruje pravo na plaćeni dopust ili na rad s polovicom punoga radnog vremena poradi njege djeteta s teškoćama u razvoju, te po toj osnovi ostvaruje pravo na naknadu plaće na teret sredstava socijalne skrbi, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest mjerodavni centar za socijalnu skrb koji je osiguraniku utvrdio to pravo, odnosno drugo tijelo javne uprave koje osiguraniku isplaćuje naknadu plaće po toj osnovi.

Članak 185.

- (1) Godišnja osnovica za obračun doprinosa obvezniku koji, prema propisima o porezu na dohodak, od druge djelatnosti utvrđuje dohodak jest dohodak ostvaren u poreznom razdoblju – razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka ili dohodak utvrđen procjenom, u skladu s odredbama Općega poreznog zakona, prije umanjenja dohotka za preneseni gubitak i ostalih umanjenja dohotka prema propisima o porezu na dohodak i posebnim propisima.
- (2) Godišnja osnovica za obračun doprinosa obvezniku koji, prema propisima o porezu na dobit, od druge djelatnosti utvrđuje dobit jest dobit ostvarena u poreznom razdoblju – razlika između prihoda i rashoda ili dobit utvrđena procjenom, u skladu s odredbama Općega poreznog zakona, prije umanjenja za preneseni gubitak i ostalih umanjenja dobiti prema propisima o porezu na dobit i posebnim propisima.
- (3) Godišnja osnovica za obračun doprinosa obvezniku koji, prema propisima o porezu na dohodak, od druge djelatnosti porez na dohodak plaća prema paušalnom dohotku jest paušalni dohodak utvrđen za isto razdoblje prema propisima o porezu na dohodak.

Članak 189.

(1) Za osobu koja privatno boravi u inozemstvu, a radi prava na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu, obveznik posebnog doprinosa za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu te obveznik plaćanja toga doprinosa za razdoblje u kojem boravi u inozemstvu jest sam osiguranik ili druga pravna ili fizička osoba ili drugi subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na osiguranje.

(2) Za osiguranika iz stavka 1. ovoga članka doprinos obračunava Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje prije njegova polaska u inozemstvo.

Članak 191.

(1) Za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona – izaslanog radnika doprinos se obračunava prema mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa izaslanog radnika iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona doprinos se obračunava prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona, a za osiguranika iz članka 188. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona. Ako se za vrijeme službenog boravka u inozemstvu ne isplaćuje plaća, tada se posebni doprinos za osiguranike iz ovoga stavka obračunava prema iznosu prosječne plaće.

(3) Za osiguranike iz članka 188. točke 3., 5., 6., 7. i 8. i članka 189. ovoga Zakona osnovica za obračun doprinosa jest umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

Članak 192.

(1) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu:

1. za osiguranika iz članka 188. točke 1. ovoga Zakona – izaslanog radnika – doprinos se obračunava istodobno s obračunom ostalih doprinosa i dospijeva na naplatu u roku propisanom za uplatu ostalih doprinosa za tog osiguranika;

2. za osiguranika iz članka 188. točke 2. i 4. ovoga Zakona – osiguranika koji službeno boravi u inozemstvu – doprinos se obračunava istodobno s obračunom ostalih doprinosa i dospijeva na naplatu u roku propisanom za uplatu ostalih doprinosa a ako se za vrijeme službenog boravka u inozemstvu plaća ne isplaćuje doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec;

3. za osiguranika iz članka 188. točaka 3., 5., 6. i 7. ovoga Zakona – osiguranika koji boravi u inozemstvu na službenom putu – doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec;

4. za osiguranika iz članka 188. točke 8. ovoga Zakona mjesečna obveza doprinosa dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec;

5. za osiguranika iz članka 189. ovoga Zakona doprinos dospijeva na naplatu prije polaska na put, odnosno prije izdavanja vjerodostojne isprave kojom se dokazuje status osiguranika.

(2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.

Članak 203.

(1) Obveznik doprinosa kojemu je osnovica za obračun doprinosa propisana u mjesečnom iznosu kao umnožak iznosa prosječne plaće i određenoga koeficijenta, a sam je obveznik doprinosa za svoje osiguranje, može izabrati višu osnovicu za obračun doprinosa od mjesečne osnovice propisane za osnovu po kojoj je osiguran.

(2) Radi izbora više osnovice, osiguranik može izabrati viši koeficijent za izračun više osnovice, a to mogu biti koeficijenti: 1,0 ili 2,0 ili 3,0 ili 4,0 ili 5,0 ili 6,0.

(3) Viša mjesečna osnovica primjenjuje se za obračun svih doprinosa koji su propisani prema osnovi osiguranja osiguranika koji je izabrao višu osnovicu.

(4) Obveza doprinosa prema višoj mjesečnoj osnovici nastaje od prvoga dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i prestaje posljednjeg dana u mjesecu u kojem je podnesen zahtjev za prestanak obveze prema višoj osnovici.

(5) Način postupka radi odabira više osnovice za obračun doprinosa propisat će ministar financija.

Članak 209.

(1) Iznimno od odredaba članka 111. do 117. ovoga Zakona, ne postoji obveza doprinosa prema primitcima od kojih se utvrđuje drugi dohodak ili dohodak od nesamostalnog rada, i to prema sljedećim vrstama primitaka:

1. naknada za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava,
2. naknada za isporučeno umjetničko djelo,
3. nagrada za rad učeniku, odnosno nagrada redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja,
4. primitak za rad učenika, odnosno studenta preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata,
5. stipendija učeniku odnosno studentu,
6. športska stipendija,
7. potpora obitelji za slučaj smrti radnika,
8. potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja,
9. stalna mjesečna nagrada koja se isplaćuje članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sukladno posebnom propisu,
10. naknada športskom sucu i delegatu,
11. novčane pomoći i pomoći u naravi što ih, na temelju odredaba svojih općih akata, isplaćuju ili daju općina, grad, županija i Grad Zagreb u svrhu zaštite majčinstva, roditeljske njege novorođenog djeteta, podizanja i odgoja djeteta a koje su namijenjene roditelju ili drugoj osobi koja se brine o djetetu, sukladno posebnom propisu,
12. primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života,
13. renta koju bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika,
14. novčana naknada koju mobiliziranom a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju, sukladno posebnom propisu i
15. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na obvezu posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu u slučaju kada primatelj na osnovi ostvarenih primitaka iz stavka 1. ovoga članka, po nalogu isplatitelja primitka, boravi na službenom putu u inozemstvu.

(3) Način dokazivanja da je riječ o primitcima iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar financija.

(4) Iznimno, odredbe stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se kad primatelj, prema propisima o porezu na dohodak, promijeni način oporezivanja, pa umjesto utvrđivanja i plaćanja poreza po odbitku, dohodak od tih primitaka utvrđuje na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili od tih primitaka utvrđuje dobit.

Članak 212.

(1) Primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak, odnosno dohodak ili dobit ostvarena od obavljanja druge djelatnosti, a koji su ostvareni prije smrti obveznika doprinosa – ostavitelja,

izuzimaju se od obveze pod uvjetom da obveza doprinosa prema tim primicima nije obračunana niti evidentirana u Poreznoj upravi niti je namirena do prije smrti ostavitelja.

(2) Ako se osnovica za obračun doprinosa temelji na plaći i ostalim primicima ili naknadi plaće osiguranika po osnovi radnog odnosa ili izaslanog radnika, odnosno izabrane ili imenovane osobe, a koji su ostvareni za vrijeme koje se osiguraniku priznaje u staž mirovinskog osiguranja do njegove smrti, osnovica se pripisuje osiguraniku te se doprinosi obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju u ime i za račun staža osiguranja ostavitelja, pa se u tom smislu i izvješćuje Porezna uprava i Središnji registar osiguranika.

(3) Obvezu prema godišnjem dohotku ne utvrđuje se umirovljeniku koji dohodak od samostalne djelatnosti ostvaruje po osnovi obavljanja domaće radinosti ili sporednog zanimanja istodobno uz korištenje prava na mirovinu.

Članak 213.

Poslodavac te poslodavac izaslanog radnika i predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave koji osiguraniku, umjesto Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje ili Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, isplaćuju naknadu plaće za vrijeme bolovanja, a koja ide na teret sredstava tih zavoda, ne obračunavaju doprinose prema isplaćenju naknadi plaće.

Članak 217.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam obveznik doprinosa za svoje osiguranje obveza svih doprinosa utvrđenih rješenjem Porezne uprave miruje za razdoblje u kojem koristi prava prema posebnim propisima, i to:

1. za razdoblje u kojem je na bolovanju na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja ili sredstava državnog proračuna,
2. za razdoblje u kojem je na bolovanju na teret sredstava zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu,
3. za razdoblje u kojem koristi pravo na dopust ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena kao roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju.

2) Obvezniku doprinosa iz stavka 1. točke 3. ovoga Zakona koji koristi pravo na rad s pola punoga radnog vremena obveza doprinosa miruje u polovici iznosa utvrđene mjesečne obveze.

(3) Obvezniku doprinosa iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka obveza doprinosa miruje i u slučaju kada su, prema posebnim propisima, obvezniku sužena prava iz obveznih osiguranja.

Članak 218.

(1) Mirovanje obveze doprinosa utvrđuje Porezna uprava, i to:

1. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona na temelju podatka Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje o početku i o prestanku bolovanja,
2. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona na temelju podatka Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu o početku i o prestanku privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i/ili profesionalne bolesti,
3. obvezniku iz članka 217. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona na temelju podatka mjerodavnog centra za socijalnu skrb o tome da je odobreno pravo na dopust zbog njege djeteta ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena te na temelju podatka o početku i o prestanku ostvarivanja toga prava.

(2) Način dostave podataka o početku i prestanku prava i postupanja u skladu sa stavkom 1. ovoga članka propisat će ministar financija.

Članak 235.

(1) Postupke utvrđivanja odnosno obračunavanja obveze doprinosa i postupka inspeksijskog nadzora, naplate, obračuna i plaćanja zateznih kamata, povrata više uplaćenih doprinosa i doprinosa plaćenih bez pravne osnove, otpisa nenaplativih doprinosa, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama Općega poreznog zakona.

(2) Postupak nadzora primjene odredaba ovoga Zakona Financijska policija provodi sukladno odredbama Zakona o financijskoj policiji.

Članak 241.

Obveznicima doprinosa, odnosno obveznicima obračunavanja doprinosa koji su sami dužni utvrditi obvezu za svoje osobno osiguranje ili su dužni obračunati obvezu za druge osobe, odnosno osiguranike i izvijestiti Poreznu upravu o nastaloj obvezi, ali obvezu nisu utvrdili na način i u rokovima propisanim ovim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju njega, obvezu doprinosa utvrđuje i iznose obračunava Porezna uprava u postupku nadzora ili u posebnom postupku.

7. Prebijanje obveze doprinosa s pravom na povrat naknade plaće ili s pravom na isplatu naknade plaće

Članak 244.

(1) Poslodavac koji podnosi zahtjev za povrat (refundaciju) naknade plaće koju je, sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, odnosno zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, privremeno isplatio osiguraniku za razdoblje provedeno na bolovanju na teret svojih sredstava, uz zahtjev za povrat naknade obvezan je isplatitelju naknade dokazati da je podmirio sve dospjele obveze doprinosa.

(2) Obveznik doprinosa koji je sam dužnik doprinosa za svoje osobno osiguranje, a prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, odnosno zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu i ima pravo na naknadu plaće za vrijeme provedeno na bolovanju na teret sredstava tih osiguranja, prije ostvarivanja prava na naknadu plaće obvezan je isplatitelju naknade dokazati da je podmirio sve dospjele obveze doprinosa.

Članak 245.

(1) Obvezniku doprinosa iz članka 244. ovoga Zakona koji ima dospjele a nepodmirene obveze isplatitelj naknade (refundacije) obustavlja iznos potraživanja po toj osnovi do visine duga te ga doznačuje u korist uplatnog računa doprinosa radi namirenja duga ili dijela duga.

(2) Način postupanja sukladno stavku 1. ovoga članka te redoslijed namirivanja duga propisat će ministar financija.

Članak 250.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:
1. osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti obrta, slobodnog zanimanja ili poljoprivrede i šumarstva, ili trgovca pojedinca koji od obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje dobit, ako ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 80. do 85. ovoga Zakona,

2. isplatitelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak i sam primatelj primitka neposredno iz inozemstva ili od druge fizičke osobe koji po toj osnovi ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o

utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 111. do 117. ovoga Zakona,

3. škola i/ili visoko učilište koji su dužni prijaviti na obvezno zdravstveno osiguranje učenike srednjih škola i redovite studente koji nisu osigurani kao članovi obitelji, a koji za osiguranika po toj osnovi ne obračunaju doprinos ili ne utvrde osnovicu, odnosno ne uplate doprinose u roku ili ne izvijeste Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 135. do 138. ovoga Zakona,

4. bivši poslodavac koji za osiguranika po osnovi osobe koja je prekinula rad, a bivši ju je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje, ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinos u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 139. do 142. ovoga Zakona,

5. pravna ili fizička osoba koja za osiguranika po osnovi osobe koju je pravna ili fizička osoba, prije stupanja u radni odnos, uputila na praktični rad u drugu pravnu ili fizičku osobu ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 143. do 146. ovoga Zakona,

6. pravna ili fizička osoba koja za osiguranika po osnovi osobe upućene u inozemstvo u sklopu međunarodne tehničko-prosvjetne i kulturne suradnje ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 147. do 150. ovoga Zakona,

7. posrednik pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata koji za osiguranika po toj osnovi ne obračuna doprinose ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 159. do 162. ovoga Zakona,

8. pravna ili fizička osoba – davatelj stipendije strancu koji za osiguranika po toj osnovi ne obračuna doprinos ili ne utvrdi osnovicu, odnosno ne uplati doprinose u roku ili ne izvijesti Poreznu upravu o utvrđenim obvezama doprinosa, sve na način sukladan odredbama članka 175. do 178. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.